

Profesionālās kvalifikācijas darbs “Trauki virtuvei”

(Keramikas izstrādājumu dizains)

Pirms objekta izveides nācās apskatīt analogus un izpētīt līdz šim atrisinātās problēmas trauku izgatavošanā, lai padarītu ikdienu ērtāku. Tam sekoja trauku skicēšana. (3.1., 3.2.att.)

3.1., 3.2.att. Darba skices

Vēlāk traukus izveidoja programmā *Cinema4D*, lai saprastu kā trauki izskatīsies īstenībā, vai tie sakļausies viens pie otra, kā sākumā tika paredzēts. (3.3., 3.4.att.)

3.3., 3.4.att. Darba vizualizācija

Pēc vizualizācijas studente saprata, ka var veidot maketus M1:1, lai redzētu reālos izmērus un to, cik parocīgi ir šie trauki, un vai vēl nevajag ko mainīt izmēros. Veidojot maketus, radās izpratne par trauku tilpumiem, berot tajos attiecīga tilpuma produkciju (auzas, miltus, miežus, rīsus, pupas utt.). (3.5., 3.6.att.)

3.5., 3.6.att. Tilpuma noteikšana

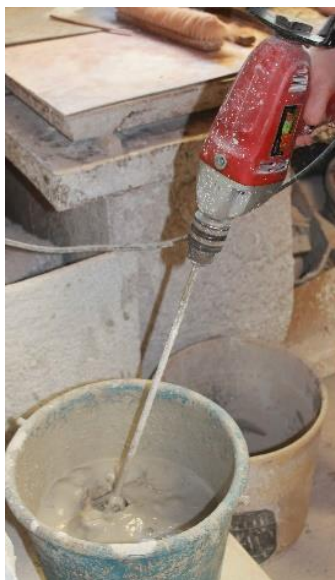
Saprotot, ka paredzētajiem izmēriem un tilpumiem trauki atbilst, tika izgatavoti palielināti maketi, lai no ģipša varētu izliet modeli. (3.7., 3.8.att.)

3.7., 3.8.att. Modeļa izliešana

Kad modeļi ir izlieti, tos noslīpē ar smilšpapīru, lai būtu gluds modelis un to uzreiz varētu atliet formā. Sākumā modeli iemūrēja mālos, tad saziepēja, lai, lejot ģipsi formai, tas nesalīptu ar modeli (3.9., 3.10., 3.11. att.). Tad sekoja ģipša sajaukšana un formas atliešana (3.12., 3.13., 3.14. att.). Darbība notika meistara uzraudzībā. (3.15., 3.16. att.) jau ražotnē *Vaidava Ceramics*.

3.9., 3.10., 3.11. att. Modeļa iemūrēšana

3.12., 3.13., 3.14.att. Ģipša masas jaukšana

3.15.,

3.16. att. Ģipšu formas atliešana

Pēc tam, kad forma atlieta, vairākas dienas jāgaida, kamēr tā ir izžuvusi. Kad forma sausa, to savēl ar gumiju, lai var izliet pirmos traukus. Gumija paredzēta, lai noturētu formas abas puses un, lejot mālu, tas netecētu pa šķirbiņām. (3.17., 3.18., 3.19. att.)

3.17., 3.18., 3.19. att. Gumijas savilkšana ap formām

Kad forma savilkta ar gumiju, tajā lej māla masu. Lai trauks būtu vienādā biezumā, ik pēc laika formā jāpielej klāt vēl māla masu. (3.20., 3.21., 3.22. att.).

3.20., 3.21., 3.22. att. Trauku liešanas process

Kad trauks ir ieguvis nepieciešamo biezumu, tad to lej ārā no ģipša formas. (3.23., 3.24., 3.25. att.)

3.23. att. Trauka biezuma noteikšana

3.24. 3.25.att. Māla izliešana no ģipšu formas

Vēlāk, kad trauki ir izlieti, tos liek žāvēties, lai varētu apstrādāt. (3.26., 3.27.att.)

3.26.,3.27. att. Žūšanas process

Pēc kāda laika, kad trauks ir paspējis apžūt, to ņem ārā no ģipšu formas un liek uz paplātes, lai tas varētu turpināt žūt un to varētu apstrādāt. (3.28., 3.29.att.)

3.28. att. Trauka izņemšana no formas

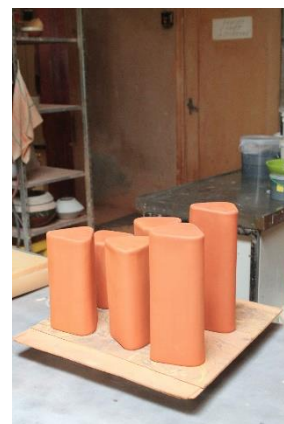
3.29. att. Trauki turpina žūt

Kad tie ir izžuvuši, tos apstrādā ar smilšpapīru, lai trauks būtu tikpat gluds kā *Vaidava Ceramics* trauku komplekts "Zeme". Vispirms noslīpē trauka augšējo pusi uz lielā smilšpapīra dēļa, lai augša būtu taisna. Pēc tam tika slīpēta trauka iekšpuse, bet pēcāk ārpusē. (3.30., 3.31., 3.32. att.)

3.30., 3.31., 3.32. att. Trauka slīpēšana

Vēlāk tos apšvammē, lai nebūtu negludumi un nepaliktu putekļi. (3.33., 3.34.att.) Tad tie ir gatavi pirmajam dedzinājumam. (3.35. att.)

3.33., 3.4. att. Trauka švammēšana

3.35. att. Trauki gatavi dedzināšanai

Pēc tam, kad trauki ir pirmo reizi dedzināti, tad to glazē. Šoreiz glazē ar balto glazūru no iekšpuses, lai piederētos pie trauku komplekta „Zeme”. Sākumā ielej glazūru traukā un mēreni glazūru izlīdzina pa trauka iekšpusi. Tad glazūru lej ārā, pēc tam lēnām trauku ceļ uz galda, lai glazūra nenotecētu greizi. Visu darbību vēro meistars un arī pārbauda, vai glazēšanas laikā nav radies kāds glazūras notecējums, kas pēc tam var ieēsties mālā. (3.36., 3.37., 3.38. att)

3.36., 3.37., 3.38. att. Trauku glazēšana

Vēlāk, kad trauki ir glazēti, tos vēlreiz no ārpuses apšvammē, lai pārlicinātos, ka glazūra nav ieēdusies mālā un dedzināšanas laikā neparādīsies glazūras pigmenti. (3.39., 3.40. att.)

3.39., 3.40. att. Trauku pārbaude

Pēdējā etapā atliek vien uzglazēt mazos punktiņus, kuri ir darba plānā un pēc tam pēdējā dedzināšana. (3.41. att.) Kamēr trauki krāsnī, tikmēr notiek pārrunas ar vietējo kocenieku un top vāki traukiem. (3.42., 3.43. att.)

3.41. att. Punktiņu uzgleznošana

3.42., 3.43. att. Vāku realizācija

3.45.att. Gatavā trauku grupa